

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

BENIZELOY 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ Τ.Θ.1379

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

Καβάλα, 17-01-2012

Αριθ. Πρωτ: 38

Προς: -Τον Υπουργό Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων.
κ. Κώστα Σκανδαλίδη

-Τον Υπουργό Περιβάλλοντος,
Ενέργειας & Κλιματικής
Αλλαγής.
κ. Γιώργο Παπακωνσταντίνου

Κοιν.: Ως πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Προβλήματα στην εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης νερού.

ΣΧΕΤ: α) Η υπ' αριθ.150559/2011 (ΦΕΚ 1440/16-6-11) ΚΥΑ περί «Διαδικασιών, όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού».

β) Η υπ' αριθ.150637/13-7-2011 εγκύκλιος της Δ/νσης Υποστήριξης & Ανάπτυξης της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α. περί «Αρμοδιοτήτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών της χώρας στον τομέα των Υδάτων βάσει του Ν.3852/2010».

γ) Η υπ' αριθ. 150895/13-9-2011 εγκύκλιος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων Δ/νση Υποστήριξης & Ανάπτυξης με διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της ΚΥΑ 150559/10-6-11

δ) Η υπ' αριθ. 150977/4-10-11 νέα εγκύκλιος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, με νέες διευκρινίσεις για την ορθή εφαρμογή της αρχικής σχετικής ΚΥΑ.

ε) Η υπ' αριθ. 160143/8-12-11 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 2834/15-12-11) με την οποία δίνεται **μόνο** παράταση της ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα χρήσης νερού για αρδευτικές γεωτρήσεις μέχρι τις 16-6-2012.

Κύριοι Υπουργοί,

έχουν περάσει 7 μήνες από την έκδοση της α σχετικής ΚΥΑ για τα υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού και τα βασικά ερωτήματα που προκύπτουν για την εφαρμογή της, στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, παραμένουν αναπάντητα όπως μας τα μεταφέρουν τα μέλη μας. Τα ερωτήματα αυτά παραμένουν και παρά τις τηλεφωνικές οχλήσεις συναδέλφων για το πώς θα εφαρμοσθεί η εν λόγω ΚΥΑ, τα δε έγγραφα που έχουν αποσταλεί στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων για τα προβλήματα που ανακύπτουν δεν έχουν απαντηθεί, όπως και η προηγούμενη δική μας παρέμβαση με το αρ. πρωτ.795/26-9-11 έγγραφο μας αλλά και οι παρεμβάσεις των άλλων παραρτημάτων που έγιναν σταδιακά τον τελευταίο καιρό.

Επιπρόσθετα οι 2 Δ/νσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, όπου υπάγονται οι 3 Νομοί της Ανατολικής Μακεδονίας που συγκροτούν το παράρτημα μας, έχουν περίπου τα ίδια ερωτήματα και τις ίδιες απορίες εφαρμογής, ενώ θα έπρεπε να μπορούν να κατευθύνουν τις υπηρεσίες των αιρετών Περιφερειών που ασχολούνται με το θέμα.

Από το χρονικό περιθώριο που υπήρχε οι 3 πρώτοι μήνες πέρασαν περίπου έως ότου να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών της αιρετής περιφέρειας και ο τρόπος εφαρμογής της νέας ΚΥΑ. Στο διάστημα αυτό δεν πρωτοκολλούνταν αιτήσεις, ενώ εκκρεμούν να πρωτοκολληθούν χιλιάδες «νόμιμα» δικαιώματα που έχουν παραστατικό δικαιώματος χρήσης (όλες οι άδειες με το Ν.1739/87 που λήγουν ή έληξαν μέχρι 31-12-2011 και αρκετές γεωτρήσεις που ήταν ηλεκτροδοτημένες πριν την εφαρμογή του ΠΔ 256/89 και της Υπουργικής Απόφασης Φ16/5813/17-5-89 που καθόριζε τον τρόπο αδειοδότησης ή ηλεκτροδοτήθηκαν μετά με οιονδήποτε τρόπο). Η μέχρι τώρα πορεία των αιτήσεων αυτής της κατηγορίας είναι ελάχιστη, και δεν ξεπερνά το 3% ανά Περιφερειακή Ενότητα, ενώ η διεκπεραίωση με την έκδοση της άδειας από τις Δ/νσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν ξεπερνά το 1%. Οι αιτίες είναι πάρα πολλές. Επιγραμματικά μπορούμε να πούμε ότι είναι η γραφειοκρατική διαδικασία που έχει επιλεγεί και που είναι χρονοβόρα, η αδυναμία των ενδιαφερομένων να συντάξουν τον πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών που σημαίνει κόστος στη συνέχεια, το κόστος των δικαιολογητικών (Χημική ανάλυση από κάθε γεώτρηση ακόμα και αν είναι στην ίδια περιοχή 3-4 γεωτρήσεις του ίδιου παραγωγού, τακτοποίηση ιδιοκτησίας με ενοικιαστήρια συμβόλαια 10ετούς διάρκειας σε συμβολαιογράφο και μεταγραμμένα στο υποθηκοφυλακείο, περιβαλλοντική έκθεση ή ανανέωση ΕΠΟ που σημαίνει πληρωμή εφημερίδων κλπ), η έλλειψη ενημέρωσης των ενδιαφερομένων για πιθανές επιπτώσεις από την μη αδειοδότηση πέραν του προστίμου, η εμπλοκή στις περισσότερες περιπτώσεις επέκτασης των αρδευόμενων εκτάσεων με την περιβαλλοντική αδειοδότηση που σημαίνει πρόσθετο κόστος σήμερα μέχρι περίπου 1000 ευρώ.

Βασικό όμως ερώτημα και αναπάντητο προς το παρόν είναι το πώς ένας αγρότης που έχει μια ή περισσότερες γεωτρήσεις που έχουν γίνει πραγματικά πριν της 20-12-2005 και δεν έβγαλε άδεια με τον προηγούμενο ισχύοντα νόμο 1739/1987 ή δεν ηλεκτροδοτήθηκε μέχρι τώρα (είτε γιατί δεν υπήρχε πρόγραμμα αγροτικού εξηλεκτρισμού είτε απαιτούσε μεγάλη δαπάνη η ηλεκτροδότηση του), αλλά αντλούσε νερό με ντιζελομηχανή ή το γεωργικό του ελκυστήρα (ίσως και με τη χρήση φθηνού κόκκινου πετρελαίου), θα αποδείξει την παλαιότητα της γεώτρησης του και άρα το δικαίωμα χρήσης του νερού. **Σύμφωνα με τον ορισμό** των υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης νερού που επιβεβαιώθηκε με τις διευκρινήσεις που εστάλησαν, σε αυτά τα υφιστάμενα δικαιώματα περιλαμβάνονται **όλες οι χρήσεις νερού που προϋφίστανται της 20-12-2005** και δεν έχουν άδεια εν γένει ή έληξε η άδεια και δεν ανανεώθηκε, είτε δεν αναφέρεται στην άδεια η χρονική διάρκεια ισχύος της. Για τις χρήσεις που έχουν άδεια του Ν.1739 ή ήταν ηλεκτροδοτημένες πριν από αυτόν ή ηλεκτροδοτήθηκαν μεταγενέστερα με κάποιο τρόπο, δεν υπάρχει πρόβλημα, γιατί έχουν να φέρουν δικαιολογητικό για την απόδειξη του δικαιώματος χρήσης, την άδεια ή τη βεβαίωση της ΔΕΗ. Για τις υπόλοιπες όμως χρήσεις (γεωτρήσεις κυρίως, υδροληψίες από ποταμούς,

παραπόταμους, τάφρους, ρέματα πηγών κτλ) που αντλούνται φυγοκεντρικά με ντιζελομηχανές για την άρδευση των καλλιεργειών, υπάρχει πρόβλημα γιατί δεν μπορούν να προσκομίσουν κανένα δικαιολογητικό για την απόδειξη του δικαιώματος χρήσης. Μέχρι σήμερα το ενδιαφέρον για αδειοδότηση των αγροτών είναι κυρίως για τέτοιες περιπτώσεις, λόγω ανόδου της τιμής του κόκκινου πετρελαίου και των πετρελαιοειδών γενικότερα που συνεπάγεται αύξηση του κόστους παραγωγής. Ποια δημόσια αρχή γνωρίζει σήμερα και μπορεί να δώσει τέτοιο δικαιολογητικό (υφιστάμενης χρήσης πριν την 20-12-2005)? Δυστυχώς καμία. Η αγροφυλακή καταργήθηκε, οι Δ/νσεις και τα Τμήματα Εγγείων Βελτιώσεων επίσης καταργήθηκαν, (αν και αυτές ακόμη οι Υπηρεσίες ήταν αδύνατο να γνωρίζουν τι υπήρχε σε όλο τον κάμπο για να δίδουν μαζικά παρόμοια δικαιολογητικά). Καμία άλλη δημόσια αρχή δεν γνωρίζει το πραγματικό καθεστώς των αρδεύσεων και τον τρόπο που αυτές γίνονται. Όλα τα ερωτήματα προς την Ειδική Γραμματεία Υδάτων πάνω σ' αυτό το θέμα δεν απαντώνται, τελευταία δε παρατηρήθηκε το φαινόμενο να μη σηκώνουν ούτε τα τηλέφωνα και να μην απαντούν ούτε στους ενδιαφερόμενους ούτε στις υπηρεσίες που ρωτούν για τη λύση αυτού του προβλήματος. Τέτοια δικαιώματα (γεωτρήσεις κυρίως) μόνον για τη λεκάνη της πεδιάδας Δράμας – Τεναγών Φίλιππων που αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες Δράμας και Καβάλας υπολογίζονται σε πάνω από 1200, ενώ για τη λεκάνη του Στρυμόνα σε ακόμη περισσότερα. Σε όλους αυτούς τους ενδιαφερόμενους η απάντηση των υπηρεσιών είναι: «περιμένετε, δεν γνωρίζουμε τη λύση του προβλήματος». Μια πρόταση που έγινε προς την Ειδική Γραμματεία Υδάτων για μια Ένορκη Βεβαίωση, σαν αποδεικτικό δικαιώματος χρήσης σε όσους μπορούν να την προσκομίσουν, για να δοθεί μια διέξοδος στο πρόβλημα παρ' όλο το κόστος που πιθανόν να συνεπάγεται για τους αγρότες, δεν απαντάται εγγράφως στις διευκρινιστικές εγκυκλίους, μολονότι προφορικά έγινε αποδεκτό.

Ο μεγαλύτερος αριθμός των γεωτρήσεων έγινε την περίοδο της μακράς λειψυδρίας 1990-1994, τότε που ούτε η έννοια της άδειας είχε εμπεδωθεί στον αγρότη-πολίτη, ούτε του ήταν απαραίτητη για να σώσει τις καλλιέργειές του. Αυτές οι γεωτρήσεις και υδροληψίες «νομικά» μέχρι το φετινό Ιούνιο ήταν παράνομες και πάρα πολλές από αυτές δεν νομιμοποιήθηκαν με οιονδήποτε τρόπο γιατί εν τω μεταξύ προς το τέλος της λειψυδρίας ελήφθησαν τα απαγορευτικά και περιοριστικά μέτρα των Νομαρχών, που εφαρμόζονται μέχρι σήμερα, για την προστασία των υδάτων και δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις αυτών των μέτρων πολλές εξ αυτών. **Σύμφωνα όμως με την νέα ΚΥΑ αυτά είναι υφιστάμενα δικαιώματα, γεννάτε λοιπόν το ερώτημα πώς θα αποδειχθεί αυτό το γεγονός αφού αδυνατούν να προσκομίσουν δικαιολογητικά?**

Στην ίδια κατηγορία βρίσκονται και οι γεωτρήσεις που έγιναν όλα τα χρόνια πριν τον Μάιο του 1989 και δεν ηλεκτροδοτήθηκαν ποτέ, άρα αδυνατούν να φέρουν παραστατικό **αρμόδιας** δημόσιας αρχής. Αυτές οι γεωτρήσεις σε μεγάλο τμήμα της λεκάνης της πεδιάδας Δράμας - Τεναγών Φιλιππων, στο Δέλτα του Νέστου, στη λεκάνη του Στρυμόνα στον Νομό Σερρών, (όπως και σε άλλες λεκάνες που έχουν πλούσια υδροφορία κοντά στην επιφάνεια) είναι φρεάτιες γεωτρήσεις (δηλαδή μικρού βάθους και μικρής διαμέτρου 2,5" έως 4"), αντλούνται φυγοκεντρικά από την επιφάνεια και είναι πάρα πολλές. Ο κάθε αγρότης σε κάθε δικό του αγροτεμάχιο έχει φτιάξει και από μια

τέτοια γεώτρηση χωρίς άδεια, αφού γίνονταν χειροκίνητα με ελάχιστο κόστος-περίπου 200 ευρώ και μπορεί ο ίδιος να έχει και 4 ή 5 τέτοιες γεωτρήσεις. Από αυτές τις γεωτρήσεις αρδεύονται και σήμερα πολλές δεκάδες χιλιάδες στρέμματα καλλιεργειών στους 3 Νομούς. Ο συνδυασμός του ΟΣΔΕ με την πολλαπλή συμμόρφωση και την έγκριση χρήσης του αρδευτικού νερού, επιτάσσει την αδειοδότηση όλων αυτών των χρήσεων, όπως και των γεωτρήσεων που έγιναν μέσα στην περίοδο της λειψυδρίας. Αδυνατούν όμως και αυτοί να φέρουν παραστατικά δικαιώματος χρήσης. Δεν θα αδειοδοτηθούν λοιπόν όλες αυτές που δεν φέρουν κανένα παραστατικό? Εάν όχι, πρέπει να ειπωθεί γραπτώς ποια είναι η λύση στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, ώστε να κατευθύνουν τους ενδιαφερόμενους. Η παράταση μιας εκκρεμότητας δεν βοηθάει ούτε τους υπαλλήλους ούτε τους αγρότες. Πρέπει να βρεθεί τρόπος πάση θυσία να αδειοδοτηθούν αυτές οι χρήσεις για να τελειώνει το θέμα, διαφορετικά κινδυνεύει να χαθούν επιδοτήσεις από τους αγρότες και τη Χώρα μας και μάλιστα χωρίς την υπαιτιότητα των ίδιων των αγροτών. Εξ άλλου μετά το τέλος του 2005 (20-12-2005) είχε γίνει πλέον συνήθεια σε όλους τους Έλληνες και ιδιαίτερα στους Έλληνες αγρότες, ότι έπρεπε να εκδώσουν άδεια κατασκευής έργου για να κάνουν μια γεώτρηση. Έτσι παράνομες γεωτρήσεις - τουλάχιστον αγροτικής χρήσης - δεν υπάρχουν για να αδειοδοτηθούν. Πέραν αυτού στα έμπειρα μάτια μιας επιτροπής 2 γεωλόγων υπαλλήλων (ένας από την Δ/νση Υδάτων που αδειοδοτεί και ένας από τις υπηρεσίες υδάτων της Περιφέρειας που δέχεται το φάκελο και εισηγείται) φαίνεται αν μια γεώτρηση για άρδευση έγινε πρόσφατα μετά το τέλος του 2005 ή πριν για να αποφασίσουν να την αδειοδοτήσουν ή όχι. Εάν τελικά **δεν γίνει** αδειοδότηση χωρίς παραστατικό δικαιώματος χρήσης, πρέπει να δοθούν σαφείς οδηγίες σε ποια δημόσια αρχή μπορούν να απευθύνονται οι αγρότες που να μπορεί να δίδει τέτοιο παραστατικό δικαιώματος χρήσης. Η Δ/νση Υδάτων της Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης από το 2007 και μετά που συγκροτήθηκε, αδειοδοτούσε κατασκευασμένες γεωτρήσεις μόνον εφόσον υπάκουαν στα απαγορευτικά και περιοριστικά μέτρα, υπέβαλαν ΜΠΕ και έπαιρναν περιβαλλοντικούς όρους, όσοι όμως δεν μπορούσαν να αποδείξουν εγγράφως την παλαιότητα ότι υπήρχαν πριν το Μάιο του 1989 (σύνηθες), αδειοδοτούνταν μόνο αφού πλήρωναν ένα πρόστιμο 300 ευρώ, διαφορετικά δεν έπαιρναν άδεια. Αυτό όμως δημιουργούσε αντικίνητρο για το ενδιαφέρον των αγροτών να αδειοδοτηθούν γιατί σε συνδυασμό με το κόστος της ΜΠΕ ανέβαζε και άλλο την δαπάνη αδειοδότησης. Ο συνδυασμός φτηνού κόκκινου πετρελαίου από τη μια και αυξημένου κόστους αδειοδότησης (κυρίως μετά την επιβολή της ΜΠΕ σε οιαδήποτε γεώτρηση) από την άλλη, έφθασε τα πράγματα στη σημερινή κατάσταση που αναφέρουμε παραπάνω. Δηλαδή να υπάρχουν χιλιάδες γεωτρήσεις μη αδειοδοτημένες 20 χρόνια μετά την εφαρμογή της αδειοδότησης. **Πιστεύουμε ότι δεν είναι στις προθέσεις σας να συνεχισθεί αυτό το καθεστώς, αλλά να εφαρμοστεί το καθεστώς για τα υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης, όπως ορίσθηκαν στην ΚΥΑ.**

Άλλο κρίσιμο θέμα που προκύπτει από την παράγραφο 5 του άρθρου 2 της ΚΥΑ είναι οι περιπτώσεις των ΤΟΕΒ. Ορισμένοι από τους οποίους ανήκουν σε 2 ή 3 Δήμους και κάποιοι σε 2 Νομούς ή 2 Περιφέρειες. Σχεδόν όλοι δεν έχουν την τυπική άδεια χρήσης νερού. Για να αδειοδοτηθούν όμως σύμφωνα με τις Δ/νσεις Υδάτων απαιτείται να γίνει Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για όλο το έργο λεπτομερειακή, πράγμα που δεν

το διαθέτουν τα δίκτυα και οι οργανισμοί. Πρέπει λοιπόν να προκηρυχτούν τέτοιες μελέτες. Τα ερωτήματα είναι πολλά και σε αυτή την περίπτωση. Ποιος θα κάνει την προκήρυξη, με τι χρήματα και που θα βρεθούν αυτά? Για να προκηρυχθεί μια τέτοια μελέτη πολλών χιλιάδων στρεμμάτων, απαιτούνται πολλά χρήματα και φυσικά τεχνογνωσία και εν συνεχεία επίβλεψη. Αυτά δεν μπορούν να γίνουν από τις διοικήσεις των οργανισμών και δεν διαθέτουν και τα χρήματα. Οικονομικά όλοι αυτοί οι φορείς βρίσκονται στο κόκκινο και δεν διαθέτουν ούτε τα βασικά έξοδα λειτουργίας τους. Πως λοιπόν θα γίνουν οι ΜΠΕ για να αδειοδοτηθούν? Το πρόβλημα είναι σοβαρότατο και κανείς δεν ασχολείται. Το ίδιο αλλά σε μικρότερη κλίμακα πρόβλημα υπάρχει και στους Δήμους για όλα τα έργα ύδρευσης και άρδευσης που έχουν.

Αξιότιμοι κ. Υπουργοί

χωρίς να έχουμε διάθεση κριτικής αλλά θέλοντας να συμβάλουμε εποικοδομητικά στην επίλυση όλων των ανωτέρω ζητημάτων που σας παραθέσαμε, αναμένουμε τις δικές σας ενέργειες και παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε συνεργασία.

Για τη Διοικούσα Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ζαφείρης Μυστακίδης

Κων/νος Στέφος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. κ. Γιάννη Δριβελέγκα Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2. κ Αστέριο Ροντούλη Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
3. κ .Γεώργιο Κανελλόπουλο Γενικό Γραμματέα ΥΠΑΑΤ
4. Ειδική Γραμματεία Υδάτων, Υπουργείου Περιβάλλοντος-Ενέργειας & Κλιμ. Αλλαγής
5. Δ/νση Υδάτων Κεντρικής Μακεδονίας, Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακ/νίας - Θράκης
6. Δ/νση Υδάτων Ανατολικής Μακεδονίας -//- -//- -//- -//-
7. Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας ΑΜ-Θ
8. Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κ. Μ
9. Δ.Σ. ΓΕΩΤΕΕ
10. Παραρτήματα ΓΕΩΤΕΕ
11. Βουλευτές Ανατολικής Μακεδονίας
12. κ. Ούστογλου Γεώργιο Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενούς τομέα Περιφέρειας ΑΜ-Θ